

Кнауф Радика – АД Дебар

Ревидирани финансиски извештаи за годината што завршува на

31 декември 2023 година

Кнауф Радика – АД Дебар
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023

Содржина

Извештај на независниот ревизор	1
Извештај за сеопфатната добивка	3
Извештај за финансиската состојба	4
Извештај за промените во капиталот	5
Извештај за паричните текови	6
Белешки кон финансиските извештаи	7-31
Прилози	
Прилог 1- Годишна сметка	
Прилог 2- Годишен извештај	

Извештај на независниот ревизор

До Акционерите на
Кнауф Радика АД- Дебар

Грант Торнтон ДОО
Св. Кирил и Методиј 526-1/20
1000 Скопје
Северна Македонија
Т +389 (0)2 3214 700
Ф +389 (0)2 3214 710
E Contact@mk.gt.com
Даночен број: 4030003475973

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на Кнауф Радика АД- Дебар („Друштвото“), составени од Извештајот за финансиската состојба на ден 31 декември 2023 година и Извештајот за сеопфатната добивка, Извештајот за промените во капиталот и Извештајот за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки, вклучени на страните 3 до 30.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да дадеме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија¹. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување за тоа дали финансиски извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во финансиски извештаи. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот и истите вклучуваат проценка на ризиците од материјално погрешно прикажување во финансиски извештаи, било поради измама или грешка. При овие проценки на ризиците ревизорот ја зема предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиски извештаи на Друштвото со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективността на внатрешната контрола на Друштвото. Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупната презентација на финансиски извештаи.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Наше мислење е дека придружните финансиски извештаи, ја претставуваат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Кнауф Радика АД- Дебар на ден 31 декември 2023 година, како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш заврши, во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е исто така одговорно за изготвување на годишниот извештај за работењето на Друштвото за 2023 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на годишниот извештај, со историските финансиски податоци објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2023 година, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија², како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за ревизија.

Наше мислење е дека, историските финансиски податоци изнесени во годишниот извештај за работењето на Друштвото со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2023 година, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со податоците објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2023 година.

Марјан Андонов
Управител
Грант Торнтон ДОО, Скопје

Скопје, 7 јуни 2024 година

Билјана Митревска
Овластен ревизор

² Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година.

Кнауф Радика – АД Дебар**Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023 година**

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

Извештај за сеопфатната добивка

	Белешки	Година што завршува на 31 декември	
		2023	2022
Приходи од продажба	5	2,418,063	2,445,301
Трошоци содржани во продадени производи	6	(1,814,721)	(1,901,124)
Бруто добивка		603,342	544,177
Останати оперативни приходи	7	6,271	2,612
Трошоци за дистрибуција	8	(63,771)	(58,596)
Административни трошоци	9	(61,599)	(88,931)
Добивка од редовното работење		484,243	399,262
Финансиски приходи	10	3,220	2,740
Финансиски расходи	10	(2,833)	(3,355)
Финансиски приходи/ (расходи) – нето		387	(615)
Добивка пред оданочување		484,630	398,647
Данок на добивка	11	(48,981)	(40,614)
Добивка за годината		435,649	358,033
Останата сеопфатна добивка		-	-
Вкупна сеопфатна добивка		435,649	358,033
Добивка расположлива на сопствениците на обични акции		435,649	358,033
Вкупна сеопфатна добивка расположлива на сопствениците на обични акции		435,649	358,033
Заработка по акција			
Основна и разводнета (МКД по акција)	18	1.059	871

Вкупната сеопфатна добивка произлегува од континуираното работење.

Кнауф Радика – АД Дебар**Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023 година**

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

Извештај за финансиската состојба

	Белешки	Година што завршува на 31 декември	
		2023	2022
СРЕДСТВА			
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	12	783,837	801,652
Нематеријални средства	13	511	-
Останати долгорочни средства		397	397
Вкупно нетековни средства		784,745	802,049
Тековни средства			
Залихи	14	204,278	282,843
Побарувања од купувачи	15	114,170	193,071
Останати побарувања	15	100,012	37,728
Депозити	16	2,587	2,587
Парични средства и парични еквиваленти	17	74,863	138,121
Вкупно тековни средства		495,910	654,350
ВКУПНО СРЕДСТВА		1,280,655	1,456,399
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ			
Капитал			
Акционерски капитал	18	420,025	420,025
Законски резерви		82,353	82,353
Задржана добивка		435,649	358,033
Вкупно капитал		938,027	860,411
Нетековни обврски			
Обврски за користи на вработени		485	485
Вкупно долгорочни обврски		485	485
Тековни обврски			
Обврски кон добавувачи и останати обврски	19	335,475	579,325
Обврски за данок на добивка		6,668	16,178
Вкупно тековни обврски		342,143	595,503
Вкупно обврски		342,628	595,988
ВКУПНО КАПИТАЛ И ОБВРСКИ		1,280,655	1,456,399

Финансиските извештаи на Кнауф Радика - АД Дебар беа одобрени за издавање на 15 март 2024 година од страна на Раководството и истите ќе бидат разгледани и одобрени од Собранието на Акционери.

Потписници во името на Раководството на Кнауф Радика – АД Дебар:

Тодор Деловски
Генерален директор

Тодор Ѓорѓиевски
Финансиски директор
Овластен сметководител
Лиценца број - 0103970

Кнауф Радика – АД Дебар**Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023 година**

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

Извештај за промените во капиталот

	Акционерски капитал	Законски резерви	Задржана добивка	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2022 година	420,025	82,353	268,509	770,887
<i>Трансакции со сопствениците</i>				
Објавени дивиденди (Б.18)	-	-	(268,509)	(268,509)
<i>Вкупни трансакции со сопствениците</i>	-	-	(268,509)	(268,509)
Нето добивка за 2022 година	-	-	358,033	358,033
<i>Останата сеопфатна добивка</i>	-	-	-	-
<i>Вкупна сеопфатна добивка</i>	-	-	358,033	358,033
Состојба на 31 декември 2022 година	420,025	82,353	358,033	860,411
Состојба на 1 јануари 2023 година	420,025	82,353	358,033	860,411
<i>Трансакции со сопствениците</i>				
Објавени дивиденди (Б.18)	-	-	(358,033)	(358,033)
<i>Вкупни трансакции со сопствениците</i>	-	-	(358,033)	(358,033)
Нето добивка за 2023 година	-	-	435,649	435,649
<i>Останата сеопфатна добивка</i>	-	-	-	-
<i>Вкупна сеопфатна добивка</i>	-	-	435,649	435,649
Состојба на 31 декември 2023 година	420,025	82,353	435,649	938,027

Придружните белешки се составен дел на овие финансиски извештаи

Кнауф Радика – АД Дебар**Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023 година**

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

Извештај за паричните текови

	Белешки	Година што завршува на 31 декември	
		2023	2022
Парични текови од оперативни активности			
Приливи од купувачи		2,900,685	2,733,924
Плаќања на добавувачи и вработени		(2,060,538)	(2,388,864)
		840,147	345,060
Платен данок на добивка		(42,314)	(34,139)
Нето парични текови од оперативни активности		797,833	310,921
Парични текови од инвестициони активности			
Набавка на недвижности, постројки и опрема	12	(78,936)	(93,180)
Приливи од продажба на основни средства		6,095	120
Нето парични текови искористени за инвестициони активности		(72,841)	(93,060)
Парични текови од финансиски активности			
Исплатени дивиденди	18	(790,836)	(184,935)
Нето парични текови искористени за финансиски активности		(790,836)	(184,935)
Нето промена на парични средства и парични еквиваленти		(65,844)	32,926
Парични средства и парични еквиваленти на 1 јануари	17	140,707	107,781
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	17	74,863	140,707

Придружните белешки се составен дел на овие финансиски извештаи

Кнауф Радика – АД Дебар

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

1. Општи информации

Кнауф Радика АД – Дебар (во понатамошниот текст: „Друштвото“) е основано во 1954 година со производствена програма за обликување на алфа сиров гипс, и како такво израсна во современ индустриски капацитет за производство на гипсени ѕидни плочи кои се користат во градежната индустрија. Друштвото ги извршува своите деловни активности на домашниот и странските пазари.

Непосредна матична компанија на Друштвото е Кнауф ГмбХ, Вајсенбах, Австрија, кој поседува 99.6% од регистрираниот акционерски капитал. Крајна матична компанија е Гебр. Кнауф Вервалтунгсгеселсцхафт КГ, Ипхофен, Германија.

Регистрираното седиште на Друштвото е: Ул. 8 Септември бб 1250 Дебар, Република Северна Македонија

Акциите на Друштвото не се котирали.

На 31 декември 2023 година Друштвото има 148 вработени (2022: 142 вработени).

Имињата на директорите на Друштвото во текот на финансиската година се:

Генерален директор
Финансиски директор

Тодор Деловски
Тодор Ѓоргиевски

Финансиските извештаи на Кнауф Радика АД - Дебар беа одобрени за издавање на 15 март 2024 година од страна на Раководството и истите ќе бидат разгледани и одобрени од Собранието на Акционери.

1.1 Оперативно опкружување во кое работи Друштвото

Основните сметководствени политики применети при изготвувањето на овие финансиски извештаи се изнесени подолу. Овие политики се конзистентно применети во прикажаните години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.Значајни сметководствени политики

Основните сметководствени политики применети при изготвувањето на овие финансиски извештаи се изнесени подолу. Овие политики се конзистентно применети во прикажаните години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1 Основи за подготовка

Овие финансиски извештаи се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва (објавен во Службен весник на РМ бр. 28/04, дополнет и променет во 84/05, 25/07, 87/08, 42/10, 48/10, 24/11, 107/11, 166/12, 70/13, 119/13, 120/13, 187/13, 38/14, 41/14, 138/14, 88/15, 192/15, 6/16, 30/16, 61/16, 64/18, 120/18, 290/20, 215/21, 99/22, 99/22) и Правилникот за водење сметководство (објавен во Службен весник на РМ бр. 159 од 2009 година, бр. 164 од 2010 година и бр. 107 од 2011 година). Овој Правилник за водење на сметководството ги содржи Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) – МСФИ 1 до МСФИ 8, Меѓународните сметководствени стандарди (МСС) – МСС 1 до МСС 41, Толкувањата на Комисијата за толкување на меѓународно финансиско известување (КТМФИ) од КТМФИ 1 до КТМФИ 17 и Толкувањата на Постојниот комитет за толкување ПКТ од ПКТ7 до ПКТ 32.

КТМФИ 18, КТМФИ 19, КТМФИ 20, КТМФИ 21 и КТМФИ 23 не се вклучени во Правилникот за водење сметководство и не се применети од страна на Друштвото. МСФИ (вклучувајќи го и МСФИ1), беа првично објавени во Службен весник во 1997 година и оттогаш беа неколку пати ажурирани. Последното ажурирање беше во декември 2010 година. Друштвото ги применува сите релевантни стандарди, измени и толкувања кои се објавени во Службен весник.

Финансиските извештаи се подготвени во согласност на принципот на историска вредност, освен во случајот на финансиските средства расположливи за продажба, како и финансиските средства и финансиските обврски (вклучувајќи ги деривативните инструменти) доколку има, кои пак се проценуваат по објективна вредност. Основите за мерење за секој вид на средство, обврска, приход и трошок се опишани подетално во рамките на оваа Белешка.

Кнауф Радика – АД Дебар

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Значајни сметководствени политики (продолжува)

Основи за подготовка (продолжува)

За подготовка на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени и објавени во Република Северна Македонија, потребни се одредени значајни сметководствени проценки. Исто така, потребно е и раководството да примени независни проценки и предвидувања во насока на примена на сметководствените политики на Друштвото. Во Белешка број 4: Значајни сметководствени проценки и предвидувања, се обелоденети областите каде што степенот на предвидување е повисок или каде што проценките и претпоставките се значајни за финансиските извештаи.

Финансиските извештаи се однесуваат за годината која што завршува на 31 декември 2023 и 2022. Тековните и компаративните податоци во овие финансиски извештаи се прикажани во илјади македонски денари (МКД), освен доколку не е назначено поинаку.

Со цел да се задржи конзистентноста при презентацијата на податоците за тековната година, одредени ставки се прекласификувани соодветно. Меѓутоа, ваквите прекласификации не резултираат со значајни промени во содржината или форматот на финансиските информации, како што се презентирани во финансиските извештаи.

Финансиските извештаи се подготвени во согласност со принципот на континуитет.

2.2. Трансакции во странска валута

Трансакциите деноминирани во странска валута се искажани во македонски денари со примена на официјалниот среден девизен курс на денот на трансакцијата. Средствата и обврските деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари („Денари“) по официјалниот среден курс на Народна Банка на Република Северна Македонија на последниот ден од пресметковниот период. Сите добивки и загуби кои произлегуваат од курсните разлики прикажани се во Извештајот за сеопфатната добивка како финансиски приходи или расходи за пресметковниот период. Средните девизни курсеви применети за прикажување на позициите во Извештајот за финансиската состојба деноминирани во странска валута се следните:

Девизен курс:	31 декември 2023 МКД	31 декември 2022 МКД
ЕУР	61.4950	61.4932

2.3. Недвижности, постројки и опрема

Ставките на недвижности, постројки и опрема се евидентираат по набавна вредност намалена за акумулираната депрецијација и резервирањето поради обезвреднување, доколку постои. Зголемувањата се евидентираат по набавна вредност. Набавната вредност вклучува трошоци кои директно се однесуваат на набавката на средствата.

Продажбата на недвижностите, постројките и опремата претставува трошок или технолошко застарување или друг начин на отстранување на недвижностите, постројките и опремата, вклучувајќи ја и акумулираната исправка на вредноста. Добивките или загубите што произлегуваат од отуѓувањето на недвижностите, постројките и опремата се прикажуваат во извештајот за сеопфатна добивка. Последователните набавки се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога трошокот на ставката може разумно да се измери. Нето сегашната вредност на средството кое е заменето се отпишува. Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во Извештајот за сеопфатната добивка во текот на финансискиот период во кој се јавуваат. Депрецијацијата на недвижностите, постројките и опремата се пресметува пропорционално, со цел, да се распредели набавната вредност до нивната резидуална вредност низ проценетиот век на употреба. Стапките на депрецијација се како што следат:

	2023	2022
Згради	2.5 % - 15 %	2.5 % - 15 %
Опрема и останати средства	7.5 % - 33 %	7.5 % - 33 %

Земјиштето не се амортизира.

Кнауф Радика – АД Дебар

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Значајни сметководствени политики (продолжува) Недвижности, постројки и опрема (продолжува)

Резидуалните вредности на средствата и проценетиот век на употреба се прегледуваат, и доколку е потребно се коригираат, на секој датум на Извештајот за финансиска состојба. Кога евидентирано износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ.

Приходите или расходите поврзани со отуѓувања се одредуваат по пат на споредба на приливите со евидентирано износ. Разликите се вклучени во Извештајот за сеопфатната добивка во периодот кога настануваат.

2.4. Нематеријални средства

Нематеријалните средства иницијално се евидентираат по набавна вредност. Трошоците на набавка вклучуваат фактурна вредност (вклучувајќи ги увозните давачки и другите даноци, освен оние кои претпријатието може последователно да ги поврати од даночните власти, а по одбивањето на трговските попусти и работи) и сите останати трошоци кои директно можат да се препишат на ставањето на нематеријалното средство во употреба. Последователно, нематеријалните средства се евидентираат по набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од обезвреднување. Сите нематеријални средства кои имаат ограничен корисен век на употреба се амортизираат на праволиниска основа во текот на нивниот корисен век на употреба.

Амортизацијата на нематеријалните средства почнува да се пресметува од моментот кога истите стануваат расположливи за употреба, а престанува доколку средствата се класификуваат како расположливи за продажба или се отпишани. Амортизацијата на нематеријалните средства се прикажува во извештајот за сеопфатна добивка во моментот кога настанува. Проценетиот корисен век на употреба на нематеријалните средства кој се користи за амортизација е 5 години.

2.5. Обезвреднување на нефинансиски средства

Недвижностите, постројките и опремата се проверуваат за постоење на можни обезвреднувања секогаш кога одредени настани или промени на услови укажуваат дека евидентирано износ на средствата не може да се надомести. Секогаш кога евидентирано износ на средствата го надминува нивниот надоместлив износ, се признава загуба од обезвреднување. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата. Нето продажната цена е износ кој се добива од продажба на средство во трансакција помеѓу добро известени субјекти, додека употребната вредност е сегашната вредност на проценетите идни готовински приливи што се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивното отуѓување на крајот од употребниот век. Надоместливите износи се проценуваат за поединечни средства или, ако е тоа неможно, за целата група на средства која генерира готовина.

2.6. Залихи

Залихите се вреднуваат по пониската помеѓу набавната и нето реализационата вредност. Набавната вредност на залихите се состои од трошоци за набавка, трошоци за конверзија и други трошоци за доведување на залихите до нивната сегашна локација и состојба. Цената на суровините и материјалите се одредува со користење на методот на стандардни цени. Цената на чинење на трговската стока се пресметува врз база на методот на просечни цени.

Трошоците за набавка на залихите се состојат од набавната цена, увозните давачки и другите даноци и други трошоци кои директно можат да се припишат на стекнувањето на залихите (како на пример трошоците за превоз). Трговските попусти, работите и другите слични ставки се одземаат при утврдување на трошоците за набавка.

Трошоците за конверзија на залихите ги вклучуваат трошоците кои непосредно се однесуваат на единиците на производство и системска алокација на општи трошоци на производство, која се заснова на нормалното искористување на производните капацитети.

Нето пазарната вредност е проценета продажна цена во нормални услови на делување, намалена за проценетите трошоци за доработка и продажба.

Кнауф Радика – АД Дебар

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Значајни сметководствени политики (продолжува) Финансиски средства (продолжува)

2.7 Финансиски средства

Друштвото ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: по објективна вредност преку добивки или загуби, кредити и побарувања, финансиски средства кои се чуваат до доспевање и расположливи за продажба. Класификацијата зависи од целта за која средствата биле набавени. Раководството ја определува класификацијата на финансиските средства при почетното признавање.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или детерминирани плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се вклучени во тековните средства, освен за оние кои доспеваат во период подолг од 12 месеци од датумот на Извештајот за финансиската состојба. Кредитите и побарувањата на Друштвото на датумот на Извештајот за финансиската состојба се состојат од побарувања од купувачи и останати побарувања, депозити од банки, како и парични средства и еквиваленти.

Признавање и мерење на финансиски средства

Набавките и продажбите на финансиските средства се евидентираат на датумот на трансакцијата - датумот на кој што Друштвото има обврска да го купи или продаде средството. Кредитите и побарувањата се последователно евидентирани по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата.

Сите финансиски средства кои не се признаваат според објективна вредност преку добивки или загуби почетно се признаваат по нивната објективна вредност зголемена за трошоците на трансакциите.

Де признавање на финансиски средства

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственост.

2.8 Обезвреднување на финансиски средства

Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на Извештајот за финансиска состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за обезвреднување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. Финансиското средство или групата на финансиски средства, се обезвреднети, и загуба поради обезвреднување се евидентира само ако постои објективен доказ за обезвреднување како резултат на еден или повеќе настани кои се случиле по првичното признавање на средствата и дека настанот има влијание на очекуваните идни парични текови на финансиското средство или групата на финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

Износот на загубата поради обезвреднување претставува разлика помеѓу евидентирианиот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Побарувањата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентирианиот износ на средството се намалува и износот на загубата истовремено се признава во Извештајот на сеопфатна добивка.

Кнауф Радика – АД Дебар

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Значајни сметководствени политики (продолжува)

2.9 Побарувања од купувачи и останати побарувања

Побарувањата од купувачи и останатите побарувања иницијално се признаваат по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка, нето од резервирањето поради обезвреднување.

Резервирање поради обезвреднување се пресметува кога постои објективен доказ дека Друштвото нема да може да ги наплати сите побарувања и позајмици според нивните оригинални услови на побарувања. Значителни финансиски потешкотии на должникот, веројатноста за стечај или финансиско реорганизирање, како и пролонгирање или неможност за плаќање претставуваат индикатори дека побарувањата од купувачи се оштетени.

Износот на резервирањето претставува разлика помеѓу евидентируваниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Средствата со краткорочно доспевање не се дисконтираат.

Евидентируваниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради обезвреднување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради обезвреднување во тековниот извештај за сеопфатната добивка. Во случај на ненаплатливост на побарувањето истото се отпишува наспроти неговото резервирање. Последователната наплата на претходно отпишаните износи се признава како тековна добивка во Извештајот за сеопфатната добивка.

2.10 Банкарски депозити

Банкарските депозити вклучуваат депозити со рок на доспевање подолг од 3 месеци.

2.11 Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти вклучуваат средства депонирани во банки во денари и во странска валута, како и депозити во банки кои доспеваат во периоди не подолги од 3 месеци.

2.12 Пребивање на финансиските инструменти

Финансиските средства и обврски се пребиваат и нето вредноста се презентира во Извештајот за финансиска состојба, кога постои законско извршно право за пребивање на признаените вредности и постои можност да се порамнат на нето основа или пак истовремено да се реализираат средствата и подмират обврските.

2.13 Капитал

Друштвото е формирано како акционерско друштво. Капиталот се состои од уплатен капитал, законски резерви и задржани добивки.

Акционерски капитал

Акционерскиот капитал се состои од објективна вредност на монетарните удели на сопствениците.

Законски резерви

Законските резерви се создаваат во текот на периодите по пат на распределба на акумулирани добивки врз основа на законската регулатива и одлуките на Раководството на Друштвото.

Акумулирани добивки

Акумулираните добивки ги вклучуваат тековните како и оние од претходните периоди, задржани добивки.

Кнауф Радика – АД Дебар

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Значајни сметководствени политики (продолжува)

2.14 Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со суштината на договорниот аранжман. Финансиските обврски по амортизирана набавна вредност се состојат од обврски кон добавувачи и останати обврски.

Обврски кон добавувачи и останати обврски

Обврските кон добавувачи се евидентирани по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка. Обврските спрема добавувачи и останатите обврски се депризнаваат во моментот кога се измирани, откажани или истечени.

2.15 Резервирања

Резервирање се признава кога Друштвото има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна проценка на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на Извештајот за финансиската состојба и се коригираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна проценка. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската. Резервирања не се признаваат за идни загуби од работењето.

2.16 Данок на добивка

Даночниот расход за периодот се состои од тековен и одложен данок. Данокот се признава во извештајот за оперативна добивка, освен во онаа мера во која е во врска со ставки признати во останата сеопфатна добивка или директно во акционерскиот капитал. Во овој случај, данокот исто така се признава во останата сеопфатна добивка и во акционерскиот капитал, соодветно.

Тековен даночен расход

Тековен данок на добивка, по стапка од 10% се пресметува на добивката за годината која е определена како разлика помеѓу вкупните приходи и вкупните расходи за периодот, зголемен за непризнаените расходи за даночни цели коригирани за даночниот кредит и на помалку искажаните приходи. Правни лица можат да користат даночни загуби од тековниот период за надомест или елиминирање на даночните обврски за следните периоди.

Одложен даночен расход

Одложениот данок на добивка се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот даночен расход се користат тековните важечки даночни стапки. Одложениот даночен расход се задолжува или одобрува во Извештајот за сеопфатната добивка, освен доколку се однесува на ставки кои директно го задолжуваат или одобруваат капиталот, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во капиталот. Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка.

Со состојба на 31 декември 2023 година и 2022 година, Друштвото нема евидентирано одложени даночни средства или обврски, бидејќи не постојат временски разлики на овие датуми.

Кнауф Радика – АД Дебар

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Значајни сметководствени политики (продолжува)

2.17 Надомести за вработените

а) Придонеси за пензиско осигурување

Друштвото во текот на своето нормално работење врши исплати во име на своите вработени за пензиско, здравствено и социјално осигурување како и персонален данок кои се пресметуваат во согласност со важечките законски стапки во годината, на основа на бруто платите. Друштвото овие придонеси ги плаќа во корист на државните и приватните фондови за здравствено, пензиско и инвалидско осигурување. Трошоците од овие плаќања се претставени во извештајот за сеопфатна добивка во истиот период како и поврзаните трошоци за плати.

Друштвото не работи со било какви пензиски шеми или план за бенефиции после пензионирањето и консеквентно нема обврски во однос на пензиите.

б) Отпремнини

Отпремнините се исплаќаат во случај кога работниот однос на вработениот е прекинат пред датумот на неговото нормално пензионирање или доколку вработениот прифати доброволно пензионирање во замена за овие бенефиции. Друштвото ги признава отпремнините кога е очигледно обврската за прекин на работниот однос на вработените врз основа на детален формален план без можност за отповикување или да обезбеди отпремнини како резултат на понудата на основа на доброволен вишок.

в) Обврски при пензионирање на вработените и јубилејни награди

Во согласност со Законот за работни односи кој се применува во Република Северна Македонија, Друштвото е обврзано да исплати бенефиции за пензионирање во износ од две просечни месечни плати во Република Северна Македонија, на денот на нивното пензионирање, за кои е признаена соодветна обврска во извештајот за финансиска состојба, мерена според сегашната вредност на две просечни месечни плати на републичко ниво заедно со корекција од актуарската калкулација.

Сегашната вредност на обврската за дефинираната отпремнина се определува со дисконтирање на проценетите идни парични одливи со користење на каматни стапки на високо квалитетни обврзници, кои се деноминирани во валута во која ќе бидат исплатени отпремнините. Освен тоа, Друштвото нема обврска да обезбедува понатамошни бенефиции на тековните и поранешните вработени.

Во согласност со Општиот колективен договор, Друштвото е обврзано да пресметува и плаќа јубилејни награди кои кореспондираат со бројот на години на стаж на вработениот.

2.18 Данок на додадена вредност

Приходите, трошоците и средствата се признаваат намалени за износот на данокот на додадена вредност, освен:

- Кога данокот на додадена вредност од набавка на средства или услуги не е надоместлив од даночната власт, во кој случај данокот на додадена вредност се признава како дел од трошоците за стекнување на средството или како дел од трошокот каде што е соодветно; и
- Побарувања и обврски кои се искажани со вклучен износ на данокот на додадена вредност

Нето износот на данокот на додадена вредност кој се надоместува од, или се плаќа на даночните органи се вклучува како дел од побарувањата или обврските во извештајот за финансиска состојба.

2.19 Признавање на приходи и расходи

Приходите се состојат од приходи од продажба на готови производи, трговски стоки и од давање на услуги. Приходите од продажба се мерат по објективна вредност на примените средства или побарувања на Друштвото за обезбедени готови производи и трговски стоки и извршени услуги исклучувајќи ги данокот на промет, рбатите и трговските попусти. Друштвото ги применува критериумите за признавање на приходите утврдени подолу, за секоја одделно идентификувана компонента на продажна трансакција со цел да ја одрази суштината на трансакцијата. Примениот надомест од овие трансакции се распределува одделно за секоја компонента со земање предвид на објективната вредност на секоја компонента.

Кнауф Радика – АД Дебар

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Значајни сметководствени политики (продолжува)

Признавање на приходи и расходи (продолжува)

Приходите се признаваат доколку е веројатно дека идните економски користи ќе бидат прилив за Друштвото и доколку овие користи можат веродостојно да се измерат и кога критериумите за секоја од различните активности на Друштвото се исполнети. Овие специфични критериуми за признавање се базирани на стоките или решенијата на клиентите и договорните услови со секој од нив и се објаснети подолу:

Приходи од продажба на готови производи и трговски стоки

Приходите од продажба на готови производи и трговски стоки се признаваат кога готовите производи и трговските стоки се испорачани на купувачите, кога износот на приходот може веродостојно да се измери и кога е веројатно дека идните економски користи ќе претставуваат прилив за ентитетот и кога одредени критериуми се исполнети за секоја од активностите на Друштвото. Износот на приходот не се смета за веродостојно мерлив се додека сите обврски од продажбата не се исполнети.

Приходи од продажба на услуги

Приходите од продажба на услуги се признаваат во периодот во кој се извршени услугите, според степенот на завршување кога истиот може со сигурност да биде измерен. Степенот на завршување се одредува врз основа на проверка на извршената работа.

Приходи од камати

Приходот од каматата се евидентира во извештајот за сеопфатна добивка пропорционално на времето што го рефлектира со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Расходи од деловното работење

Расходите од деловно работење се признаваат во добивки и загуби во моментот на искористувањето на услугите односно во периодот на нивното настанување.

Пребивање на приходите и расходите

Во текот на своето редовно работење, Друштвото учествува во други трансакции кои не генерираат приходи, туку се инцидентни во однос на главните активности кои генерираат приходи. Друштвото ги презентира резултатите од таквите трансакции преку пребивање на секој приход со соодветните расходи кои произлегуваат од истата трансакција, кога ова презентирање ја одразува суштината на трансакциите или настаните.

2.20 Распределба на дивиденди

Распределбата на дивиденди во корист на акционерите на Друштвото се признава како обврска во финансиските извештаи на Друштвото, во периодот во кој дивидендите се одобрени од страна на Собранието на Акционери.

2.21 Преземени и неизвесни обврски

Не се евидентирани неизвесни обврски во финансиските извештаи. Тие се објавуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, не се евидентирани неизвесни средства во финансиските извештаи, туку тие се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи.

Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на датумот на Извештајот за финансиската состојба и кога може да се направи разумна проценка на износот на загубата.

2.22 Трансакции со поврзани субјекти

Поврзани субјекти се оние каде едниот субјект го контролира другиот субјект или има значајно влијание во донесувањето на финансиските и деловните одлуки на другиот субјект.

Кнауф Радика – АД Дебар

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Значајни сметководствени политики (продолжува)

2.23 Известување по оперативни сегменти

Оперативен сегмент претставува група на средства и оперативни активности за обезбедување на производи и услуги кои се предмет на ризици различни од оние на другите оперативни сегменти. Географските сегменти обезбедуваат производи или услуги во рамките на одредена економска средина предмет на ризици различни од оние на другите географски сегменти.

2.24 Настани по датумот на известување

Настаните по датумот на известување кои обезбедуваат дополнителни информации во врска со состојбата на Друштвото на денот на Извештајот за финансиската состојба (настани за кои може да се врши коригирање) се рефлектирани во финансиските извештаи. Оние настани по датумот на известување кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

Кнауф Радика – АД Дебар

3. Управување со финансиските ризици

3.1. Фактори на финансиските ризици

Деловните активности на Друштвото се изложени на различни финансиски ризици: пазарен ризик (вклучувајќи девизен ризик, каматен ризик и ценовен ризик), кредитен ризик и ликвидносен ризик. Управувањето со ризиците на Друштвото се фокусира на непредвидливоста на пазарите и се стреми кон минимализирање на потенцијалните негативни ефекти врз успешноста на деловното работење на Друштвото. Друштвото не применува сметководство за заштита од ризик на своите финансиски инструменти, сите добивки и загуби се признаваат во извештајот за сеопфатна добивка.

а) Пазарен ризик

Пазарниот ризик се дефинира како „ризик од флукуација на пазарната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти како резултат на промена на пазарните цени“ и вклучува каматен ризик, девизен ризик и ценовен ризик. Најголемиот дел од приходите на Друштвото се остварени во македонски денари (МКД), а преостанатиот дел во евра (ЕУР). Најголемиот дел од трошоците на Друштвото се остварени во ЕУР, а преостанатиот дел во МКД. Како резултат на тоа, целта на Друштвото е да го минимизира нивото на финансискиот ризик во МКД услови. За презентација на пазарните ризици според МСФИ 7, потребни се сензитивни анализи за прикажување на ефектите од хипотетички промени на релевантните ризични варијабли на добивката или загубата или акционерскиот капитал. Периодичните ефекти се детерминирани од поврзаноста на хипотетичките промени на релевантните ризични варијабли со билансот на финансиските инструменти на денот на извештајот за финансиската состојба. Салдото на денот на извештајот за финансиската состојба ја прикажува цела година.

(1) Девизен ризик

Функционалната валута на Друштвото е македонскиот денар (МКД). Изложеноста на девизен ризик на Друштвото е поврзано со поседување на странски валути и оперативни активности преку приходи од и исплати кон меѓународни друштва, како и капитални трошоци врз основа на договор со добавувачи во странска валута.

Еврот е валутата која влијае на зголемување на овој ризик. Друштвото користи парични депозити во МКД или депозити во МКД со девизна клаузула, со цел заштита од странски валутен ризик како и домашен валутен ризик во согласност со расположливите понуди на банките.

Сензитивноста на девизниот ризик е ограничена на ризиците кои произлегуваат од финансиските инструменти деноминирани во валута различна од функционалната валута врз основа на која се прикажуваат.

Кнауф Радика – АД Дебар

3. Управување со финансиските ризици (продолжува)

3.1. Фактори на финансиските ризици (продолжува)

а) Пазарен ризик (продолжува)

(1) Девизен ризик (продолжува)

Изложеноста на Друштвото на девизен ризик на 31 декември 2023 е прикажана во продолжение:

	МКД	ЕУР
Средства		
Останати долгорочни средства	397	-
Депозити во банки	-	2,587
Парични средства и парични еквиваленти	7,729	67,134
Побарувања од купувачи	5,076	109,094
Вкупно средства	13,202	178,815
Обврски		
Обврски кон добавувачи	115,888	58,890
Вкупно обврски	115,888	58,890
Нето изложеност	(102,686)	119,925

Изложеноста на Друштвото на девизен ризик на 31 декември 2022 е прикажана во продолжение:

	МКД	ЕУР
Средства		
Останати долгорочни средства	397	-
Депозити во банки	-	2,587
Парични средства и парични еквиваленти	9,760	128,361
Побарувања од купувачи	85,543	107,528
Вкупно средства	95,700	238,476
Обврски		
Обврски кон добавувачи	88,725	490,600
Останати тековни обврски	-	-
Вкупно обврски	88,725	490,600
Нето изложеност	6,975	(252,124)

На 31 декември 2023 година, доколку вредноста на ЕУР е за 1% (2022:1%) поголема или помала во однос на МКД, добивката пред оданочување ќе изнесува МКД 2,377 илјади (31 декември 2022: МКД 2,521 илјади) поголема или помала, соодветно.

Кнауф Радика – АД Дебар

3. Управување со финансиските ризици (продолжува)

3.1. Фактори на финансиските ризици (продолжува)

а) Пазарен ризик (продолжува)

(2) Каматен ризик

Каматниот ризик претставува ризик од флукуација на пазарната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти поради движење на пазарните каматни стапки. Промената на каматните стапки и каматните маржи може да влијае врз финансиските трошоци и приходи од финансиските инвестиции. Друштвото нема каматоносни обврски. Промената на пазарните каматни стапки влијае врз приходот од камати на банкарските депозити.

Друштвото има два банкарски депозити заклучно со 31 декември 2023 во вкупен износ од МКД 2,587 илјади (2022: МКД 2,587 илјади) во домашни деловни банки. Порастот од 1% на пазарните каматните стапки ќе предизвика зголемување на приходот по камата од МКД 26 илјади на годишно ниво (2022: МКД 26 илјади), додека слично намалување би предизвикало исто такво намалување во добиената камата.

(3) Ценовен ризик

Друштвото не е изложено на ризик од промена на цената на производите. На 31 декември 2023 година, Друштвото не поседува инвестиции или останати финансиски инструменти (2022: нема), кои би можеле да имаат неповолно влијание од ризичните варијабли, како цените на берзите.

(б) Кредитен ризик

Кредитниот ризик е управуван од Друштвото. Друштвото го оценува кредитниот ризик за секој нов клиент пред да му се понудат стандардните услови за плаќање и испорака. Кредитниот ризик произлегува од паричните средства, депозити како и кредитна изложеност кон купувачи од големопродажната и малопродажната мрежа, вклучувајќи ги побарувањата од купувачи и трансакциите на кои се обврзало Друштвото. Во однос на банките и финансиските институции, прифатливи се само банки со добра репутација. Контролата на ризикот го оценува кредитниот квалитет на купувачот, водејќи сметка за финансиската позиција, минатото искуство и останати фактори. Индивидуални ризични лимити се поставуваат врз основа на интерните и екстерните рејтинзи во согласност со лимитите поставени од Раководството. Искористеноста на кредитните лимити редовно се следи. Немаше надминување на кредитните лимити за време на периодот за кој се известува, и Раководството не очекува загуби од неисполнување на обврските од овие трети страни.

Друштвото има значителен кредитен ризик со една индивидуална страна бидејќи генерално продажбата се одвива преку поврзаниот субјект – Кнауф Доел Скопје. Политиките на Друштвото овозможуваат продажбите на постојана основа да се извршуваат со соодветна кредитна контрола и да не ги надминуваат прифатливите кредитни лимити. Побарувањата од купувачите не се обезбедени со колатерал.

Друштвото не гарантира за обврските на други страни.

Максималната изложеност на кредитниот ризик е претставена преку вредноста на финансиските средства во извештајот за финансиската состојба. Друштвото смета дека максималната изложеност е претставена преку износот на побарувањата од купувачите нето од исправката на вредност и износот на банкарските депозити на денот на извештајот за финансиската состојба. Раководството е фокусирано на работење со најреномираните банки со домашна и странска сопственост на домашниот пазар

Кнауф Радика – АД Дебар

3. Управување со финансиските ризици (продолжува)

3.1. Фактори на финансиските ризици (продолжува)

(б) Кредитен ризик (продолжува)

Изложеноста на Друштвото на кредитниот ризик на 31 декември 2023 и 31 декември 2022 година е прикажана во следната табела:

	2023	2022
Парични средства и парични еквиваленти	74,863	138,121
Депозити во банки	2,587	2,587
Побарувања од купувачи	114,170	193,071
Останати долгорочни средства	397	397
	192,017	334,176
Побарувањата од купувачите се прикажани како што следи:		
	2023	2022
Недоспеани неоштетени	89,155	181,564
Доспеани неоштетени	25,015	11,507
Оштетени	-	-
	114,170	193,071

Побарувањата од купувачите не се обезбедени со колатерал. Повеќе детали се презентирани во Белешка 15.

(в) Ликвидносен ризик

Ликвидносниот ризик претставува ризикот од неспособност на Друштвото да ги исплати своите обврски навремено. Политиката на Друштвото е да одржува соодветен износ на парични средства и парични еквиваленти со цел да ги подмири обврските во иднина. Секој вишок на парични средства најчесто се депонира во деловните банки. Процесот на управување со ликвидносниот ризик вклучува проекција на паричните текови според странски валути и утврдување на потребниот износ на ликвидни средства, земајќи ги предвид бизнис планот, наплатата на побарувањата и одливот на парични средства. Редовни проекции на паричните текови се подготвуваат и надополнуваат од страна на одделот за сметководство.

Финансиските средства и обврски на Друштвото, поделени по категории според нивната доспеаност, прикажана според преостанатиот период сметано од денот на извештајот за финансиската состојба до денот на нивната доспеаност според договор, се прикажани во следнава табела. Презентираните износи претставуваат недисконтирани парични текови:

Финансиски средства

	До 3 месеци	Помеѓу 3 месеци и 1 година	Помеѓу 1 и 5 години
На 31 декември 2023			
Финансиски средства	191,620	-	397
	191,620	-	397
На 31 декември 2022			
Финансиски средства	333,779	-	397
	333,779	-	397

Финансиски обврски

	До 3 месеци	Помеѓу 3 месеци и 1 година	Помеѓу 1 и 5 години
На 31 декември 2023			
Обврски кон добавувачи	174,778	-	-
	174,778	-	-
На 31 декември 2022			
Обврски кон добавувачи	88,725	-	-
Останати тековни обврски	490,600	-	-
	579,325	-	-

Анализата на доспеаноста се однесува само на финансиските инструменти и затоа законските побарувања и обврски се исклучени од оваа анализа.

Кнауф Радика – АД Дебар

3. Управување со финансиските ризици (продолжува)

3.2. Ризик при управување со капитал

Целите на Друштвото при управување со капиталот се овозможување на Друштвото да продолжи со своите деловни активности според принципот на континуитет со цел да обезбеди приход за основачите и бенефиции за други заинтересирани лица, како и да одржи оптимална структура на капиталот со цел намалување на трошокот на капиталот.

3.3. Проценка на објективната вредност

Паричните средства и еквиваленти, побарувањата од купувачи и останатите тековни финансиски средства имаат краток рок на доспевање. Поради оваа причина, нивната сметководствена вредност на денот на известување е слична со нивната објективна вредност.

Во табелата подолу е прикажана категоризацијата на финансиските средства на 31 декември 2023:

	Сметководствена вредност	Објективна вредност
Кредити и побарувања		
Парични средства и парични еквиваленти	74,863	74,863
Депозити во банки	2,587	2,587
Побарувања од купувачи	114,170	114,170
Останати нетековни средства	397	397
	192,017	192,017
Финансиски обврски по амортизирана набавна вредност		
Обврски кон добавувачи	174,778	174,778
	174,778	174,778

Во табелата подолу е прикажана категоризацијата на финансиските средства на 31 декември 2022:

	Сметководствена вредност	Објективна вредност
Кредити и побарувања		
Парични средства и парични еквиваленти	138,121	138,121
Депозити во банки	2,587	2,587
Побарувања од купувачи	193,071	193,071
Останати нетековни средства	397	397
	334,176	334,176
Финансиски обврски по амортизирана набавна вредност		
Обврски кон добавувачи	88,725	88,725
	88,725	88,725

Објективната вредност на финансиските средства расположливи за продажба се базира на цената по која акциите котираат на пазарот на денот на известување за финансиската состојба.

Кнауф Радика – АД Дебар

4. Значајни сметководствени проценки

Проценките постојано се следат, а се базираат врз основа на минати искуства и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани кои се оценуваат како разумни во дадените услови.

4.1. Значајни сметководствени проценки и претпоставки

Друштвото прави проценки и претпоставки за во иднина. Проценките постојано се следат, а се базираат врз основа на минати искуства и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани кои се оценуваат како разумни во дадените услови. Најзначајните проценки и претпоставки се прикажани подолу.

(а) Обезвреднување на побарувања од купувачи и останати побарувања

Друштвото пресметува обезвреднување на побарувањата од купувачи врз основа на проценка на ризикот од потенцијални загуби кои резултираат од неможноста на клиентите да ги подмират своите обврски. За оние купувачи кои се во стечај или ликвидација, загубата од обезвреднување се пресметува индивидуално, додека за останатите купувачи се пресметува врз основа на портфолиото, земајќи ја предвид старосната структура на побарувањата и искуството со отписите, кредитната способност на купувачите и промените во условите за плаќање. Овие фактори се оценуваат периодично и се прават промени доколку е потребно. Проценките вклучуваат предвидувања за идните активности на купувачот и идните наплати на побарувањата. Доколку финансиската состојба на купувачите се влоши, отписите на тековните побарувања ќе бидат повисоки од предвидените и може да го надминат нивото на загуба од обезвреднување што веќе е признаено.

(б) Резервирања

Резервирањата генерално се субјективни, посебно во случај на судски спорови. Друштвото ја проценува можноста за негативен настан, како резултат на минати настани и доколку таа изнесува над педесет проценти, Друштвото во целост ја прикажува обврската. Друштвото вообичаено извршува разумна проценка, но поради високото ниво на несигурност, во некои случаи евалуацијата можно е да се разликува од крајниот ефект на судскиот спор.

(в) Употребен век на средствата што се амортизираат

Раководството врши проверка на употребниот век на средствата што се амортизираат на секој датум на известување. На 31 декември 2023 и 2022 година Раководството процени дека утврдениот употребен век на средствата ја претставува очекуваната употребливост (корисност) на средствата. Евидентираниите вредности на овие средства се анализирани во Белешка 12 и 13. Фактичките резултати, сепак, може да се разликуваат поради технолошка застареност.

(г) Залихи

Залихите се евидентираат по пониската помеѓу набавната вредност (цена на чинење) и нето реализационата вредност. При проценката на нето реализационата вредност се земаат предвид најобјективните докази / податоци кои се на располагање во периодот кога се правени проценките.

(д) Обезвреднување кај нефинансиски средства

Загуби од обезвреднување се признаваат во износ за кој евидентираната вредност на средството или единицата што генерира готовина го надминува надоместливиот износ. При утврдување на надоместливиот износ, Раководството ги проценува очекуваните цени, готовинските текови од секоја единица што генерира готовина и утврдува соодветна каматна стапка при пресметка на сегашната вредност на тие готовински текови.

Кнауф Радика – АД Дебар

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2023 година

(Сите износи се изразени во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

5. Приходи од продажба

	2023	2022
Приходи од продажба на домашен пазар	1,200,498	1,404,540
Приходи од продажба на странски пазар	1,217,565	1,040,761
	2,418,063	2,445,301

	2023	2022
Приходи од продажба на готови производи	2,280,696	2,295,270
Приходи од продажба на трговски стоки	137,367	150,031
	2,418,063	2,445,301

6. Трошоци содржани во продадени производи

	2023	2022
Потрошени материјали	973,435	987,390
Потрошена енергија	431,064	512,661
Набавна вредност на продадени трговски стоки	100,933	100,499
Бруто плати	114,347	103,106
Депрецијација и амортизација	91,832	68,349
Трошоци за резервни делови и одржување	59,494	78,068
Транспорт на суровини	15,800	19,169
Трошоци за осигурување	8,336	2,935
Промени во залихи на готовите производи и п/во во тек	4,594	11,224
Трошоци за бенефиции на вработените	3,324	4,766
Останати трошоци	11,562	12,957
	1,814,721	1.901.124

7. Останати оперативни приходи

	2023	2022
Услуги	176	71
Приходи од продажба на недвижности, постројки и опрема (Б.12)	6,095	120
Останати приходи	-	2,421
	6,271	2,612

8. Трошоци за дистрибуција

	2023	2022
Бруто плати	31,416	28,054
Транспортни трошоци	13,358	12,202
Потрошени материјали	5,656	7,708
Трошоци за обезбедување	2,555	2,475
Депрецијација и амортизација	2,447	2,357
Трошоци за лизинг	1,875	1,238
Трошоци за бенефиции на вработените	810	360
Трошоци за резервни делови и одржување	-	13
Останати трошоци	5,654	4,189
	63,771	58,596

Кнауф Радика – АД Дебар

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2023 година

(Сите износи се изразени во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

9. Административни трошоци

	2023	2022
Бруто плати	11,126	11,645
Потрошени материјали	6,956	6,986
Репрезентација, спонзорство и донации	4,025	3,245
Депрецијација и амортизација	2,207	1,760
Трошоци за резервни делови и одржување	1,563	4,449
Телекомуникациски трошоци	1,125	1,133
Трошоци за бенефиции на вработените	691	7,771
Трошоци за осигурување	177	606
Банкарски услуги	68	62
Останати услуги	17,961	32,551
Останати трошоци	15,700	18,723
	61,599	88,931

Останатите услуги во износ од 17,961 илјади денари (2022: 32,551 илјади денари) се однесуваат на интеркомпаниски услуги за развој на производи, развој на кадар, централна набавна служба, енергетско управување и сл.

10. Финансиски приходи и расходи

	2023	2022
Позитивни курсни разлики	3,220	2,740
Финансиски приходи	3,220	2,740
Негативни курсни разлики	(2,833)	(3,355)
Финансиски расходи	(2,833)	(3,355)
Финансиски приходи/ (расходи) – нето	387	(615)

11. Данок на добивка

	2023	2022
Тековен данок	48,981	40,614
Одложен данок	-	-
Трошок за данок на добивка	48,981	40,614
	2023	2022
Добивка пред оданочување	484,630	398,647
Ефект од непризнаени расходи за даночни цели согласно локалната даночна регулатива	5,183	7,492
Даночна основа	489,813	406,139
Даночна стапка	10%	10%
Трошок за данок на добивка 10%	48,981	40,614
Ефективна даночна стапка	10,19%	10,19%

Даночна основа е добивката која е генерирана во фискалната година зголемена за непризнаените расходи и намалена за признаениот приход (т.е. дивиденда веќе оданочена за обврзникот), со данок на добивка по стапка од 10%.

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Друштвото подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во периодот од 5 до 10 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски и казни. Било какви дополнителни обврски за даноци кои можат да произлезат во случај на даночна контрола, не можат да бидат проценети со разумна точност.

Кнауф Радика – АД Дебар

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2023 година

(Сите износи се изразени во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

12. Недвижности, постројки и опрема

	Земјиште и згради	Опрема и останати средства	Инвестиции во тек	Вкупно
На 1 јануари 2022				
Набавна вредност	888,553	1,925,035	232,558	3,046,146
Акумулирана депрецијација	(629,161)	(1,666,928)	-	2,296,090
Нето сметководствена вредност	259,392	258,107	232,558	750,056
Година што завршува на 31 декември 2022 година				
Почетна нето сметководствена вредност	259,392	258,107	232,558	750,056
Набавки	-	30,897	93,181	124,078
Отуѓување/ пренос од инвестиции во тек	-	-	(30,897)	(30,897)
Депрецијација	(23,105)	(49,386)	-	(72,491)
Крајна нето сметководствена вредност	236,287	239,618	325,739	801,644
На 31 декември 2022				
Набавна вредност	888,553	1,955,932	325,739	3,170,224
Акумулирана депрецијација	(652,266)	(1,716,314)	-	(2,368,580)
Нето сметководствена вредност	236,287	239,618	325,739	801,644
Година што завршува на 31 декември 2023 година				
Почетна нето сметководствена вредност	236,287	239,618	325,739	801,644
Набавки	259,225	89,532	55,918	404,675
Отуѓување/ пренос од инвестиции во тек	-	(512)	(325,739)	(326,251)
Депрецијација	(40,830)	(55,401)	-	(96,231)
Крајна нето сметководствена вредност	454,682	273,237	55,918	783,837
На 31 декември 2023				
Набавна вредност	1,147,778	2,005,749	55,918	3,209,445
Акумулирана депрецијација	693,096	1,732,512	-	2,425,608
Нето сметководствена вредност	454,682	273,237	55,918	783,837

Во текот на 2023 година, Друштвото продаде опрема со 0 нето сегашна вредност и оствари приходи од продажба во износ од 6,095 илјади денари (2022:120 илјади денари).

Со состојба на 31 декември 2023 година Друштвото нема хипотеки и останати оптоварувања врз своите недвижности, постројки и опрема (2022: нема). Сите средства се користат за извршување на деловните активности на Друштвото.

Кнауф Радика – АД Дебар

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2023 година

(Сите износи се изразени во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

13. Нематеријални средства

	Лиценци и софтвер	Концесии	Вкупно
Година што завршува на 31 декември 2022 година			
Почетна нето сметководствена вредност	4,664	30,000	34,664
Акумулирана амортизација	(4,664)	(30,000)	(34,664)
Крајна нето сметководствена вредност	-	-	-
Година што завршува на 31 декември 2023 година			
Почетна нето сметководствена вредност	-	-	-
Набавки	766	-	766
Амортизација	(255)	-	(255)
Крајна нето сметководствена вредност	511	-	511

14. Залихи

	2023	2022
Суровини и материјали	94,871	170,314
Ситен инвентар и резервни делови	53,763	52,127
Готови производи	46,942	51,535
Трговска стока	8,701	8,867
	204,277	282,843

15. Побарувања од купувачи и останати побарувања

Нето сметководствената вредност на побарувањата од купувачите и останатите побарувања е следната:

	2023	2022
Побарувања од купувачи во земјата	5,076	85,543
Побарувања од купувачи во странство-поврзани субјекти	109,094	107,528
Побарувања од купувачи	114,170	193,071
Однапред платени трошоци	1,907	4,223
Побарувања за ДДВ и останати даноци	82,349	33,370
Останати краткорочни побарувања	15,756	135
Останати побарувања	100,012	37,728
Вкупно побарувања од купувачи и останати побарувања	214,182	230,799

Според политиките на Друштвото следните фактори се земаат предвид при оценка на обезвреднувањето на побарувањата: побарувања над 120 дена, чести доцни плаќања, високо ризични клиенти и клиенти со финансиски потешкотии, освен за поврзани субјекти.

Старосната анализа на побарувањата од купувачите е следната:

	2023	2022
Недоспеани	89,155	181,564
До 30 дена до 90 дена	15,323	11,507
90 до 180 дена	9,692	-
Над 365 дена	-	-
	114,170	193,071

Кнауф Радика – АД Дебар

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2023 година

(Сите износи се изразени во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Побарувања од купувачи и останати побарувања (продолжува)

Нето сметководствените вредности на побарувањата од купувачите се деноминирани во следниве валути:

	2023	2022
МКД	5,076	85,543
ЕУР	109,094	107,528
	<u>114,170</u>	<u>193,071</u>

Нето сметководствените вредности на останатите побарувања се деноминирани во следниве валути:

	2023	2022
МКД	100,012	37,728
	<u>100,012</u>	<u>37,728</u>

Пазарната вредност на побарувањата од купувачите и останатите побарувања на денот на извештајот за финансиската состојба е иста со нивната нето сметководствена вредност.

Максималната изложеност на кредитен ризик на датумот на известување претставува нето сметководствената вредност на секоја класа побарување претставена погоре. Побарувањата од купувачите не се обезбедени со колатерал.

16. Депозити во банки

	2023	2022
Краткорочни депозити во домашни банки	2,587	2,587
	<u>2,587</u>	<u>2,587</u>

Со состојба 31 декември 2023 година, краткорочниот депозит во износ од МКД 2,587 (2022: 2,587 илјади) се состои од депонирани средства во домашна банка кои служат за целите на царинска гаранција (Белешка 21).

17. Парични средства и парични еквиваленти

	2023	2022
Денарски сметки во домашни банки	7,729	9,760
Девизни сметки во домашни банки	67,134	128,361
	<u>74,863</u>	<u>138,121</u>

Нето сметководствената вредности на паричните средства и паричните еквиваленти се деноминирани во следните валути:

	2023	2022
МКД	7,729	9,760
ЕУР	67,134	128,361
	<u>74,863</u>	<u>138,121</u>

Кнауф Радика – АД Дебар

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2023 година

(Сите износи се изразени во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

18. Капитал и резерви

Акционерски капитал

Вкупниот број на обични акции изнесува 411,204 акции (2022: 411,204 акции) со номинална вредност од ЕУР 17 по акција (2022: ЕУР 17 по акција). Сите издадени акции се целосно платени.

Во текот на 2023 година нема промени во сопственичката структура на Друштвото (2022: нема) и заклучно со 31 декември 2023 и 2022 структурата на акционерите е како следи:

	Број на обични акции		% од акционерски капитал		Акционерски капитал во илјади МКД	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
КНАУФ ГмБХ Австрија	409,433	409,433	99,6%	99,6%	418,218	418,218
Останати малцински акционери	1,771	1,771	0,4%	0,4%	1,807	1,807
	411,204	411,204	100%	100%	420,025	420,025

Останатите акционери претставуваат физички лица кои поединечно се сопственици на помалку од 1% од акционерскиот капитал.

Дивиденди

Во текот на 2023 година Друштвото распредели дивиденди на износ од МКД 358,033 илјади (2022: 268,509 МКД илјади). Дивидендата објавена во 2023 година се однесува на остварената добивка од 2022 година во износ од МКД 358,033 илјади.

Резерви

Законски резерви

Со состојба на 31 декември 2023 година законските резерви изнесуваат МКД 82,353 илјади (2022: МКД 82,353 илјади).

Согласно домашната законска регулатива, Друштвото е обврзано да издвои 5% од нето добивката за задолжителни законски резерви до моментот додека така издвоените резерви не достигнат една десетина (1/10) од основниот капитал.

Заработка по акција

	2023	2022
Добивка расположлива на сопствениците на обични акции (МКД илјади)	435,649	358,033
Пондериран просечен број на обични акции	411,204	411,204
Заработка по акција (основна и разводнета) МКД по акција	1,059	871

Кнауф Радика – АД Дебар

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2023 година

(Сите износи се изразени во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

19. Обврски кон добавувачи и останати обврски

Нето сметководствената вредност на обврските кон добавувачи и останатите обврските е следната:

	2023	2022
Обврски кон добавувачи во земјата	169,292	88,725
Обврски кон добавувачи во странство	5,486	490,600
Обврски спрема добавувачи	174,778	579,325
Обврски за примени аванси од поврзани субјекти	135,976	-
Обврски кон вработени	622	13
Одложени обврски	4,845	12,233
Останато	19,254	3,932
Останати тековни обврски	160,697	16,178
Вкупни обврски спрема добавувачи и останати обврски	335,475	595,503

Нето сметководствената вредност на обврските кон добавувачи се деноминирани во следниве валути:

	2023	2022
МКД	124,248	88,725
УСД	-	1,791
ЕУР	50,530	488,809
	174,778	579,325

20. Трансакции со поврзани страни

Мнозински акционер на Друштвото е Кнауф ГмбХ со седиште во Вајсенбах, Австрија, кој поседува 99,6% од акциите на Друштвото. Краен сопственик е Гебр. Кнауф Вервалтунгсгеселсцхафт КГ, основана во Германија. Останатите 0.4% од акциите на Друштвото се во сопственост на останати акционери.

Сите трансакции со поврзаните субјекти произлегуваат од нормалниот тек на работењето и нивната вредност не се разликува материјално од условите кои преовладуваат во пазарни трансакции. Продажбите и набавките со поврзаните субјекти го вклучуваат износот на ДДВ.

Подолу се прикажани трансакциите со поврзаните субјекти:

а) Продажба на трговски стоки и услуги - бруто без дисконти

	2023	2022
Кнауф ДООЕЛ, Скопје	1,414,495	1,641,294
Кнауф ДОО, Земун	678,023	592,912
Кнауф ЕООД, Софија	381,174	302,189
Норгипс сп.з.о.о	44,601	21,560
Кнауф ДОО, Книн	11,667	6,862
Кнауф Приштина	-	1,403
Кнауф ди Кнауф СРЛ САС	-	-
Кнауф Гмбх	-	-
Кнауф Гипсопиа АБЕЕ	93,702	103,420
Кнауф Сх.п.к Тирана	-	20
Кнауф Пластерс ЦО ЛТД	-	-
Кнауф Тунисие Систем САРЛ	-	20
Кнауф Белшатоу	-	351
Кнауф Гипс КГ	-	84
	2,623,662	2,670,115

Кнауф Радика – АД Дебар

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2023 година

(Сите износи се изразени во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

**20. Трансакции со поврзани субјекти (продолжува)
б) Набавка на трговски стоки и услуги**

	2023	2022
Кнауф Информациони Услуги Ипхофен	16,129	9,409
Кнауф Гипс КГ, Ипхофен	22,827	17,014
Кнауф Баупродукте ГмбХ-Ипхофен	-	-
Кнауф ДОО, Книн	1,156	1,131
Кнауф ДОО, Земун	-	-
Кнауф Прага	1,090	1,172
Кнауф Енгееринг Ипхофен	12,924	5,193
Кнауф Јаворзно	-	-
Кнауф Интернационал Ипхофен	6,645	4,635
Кнауф ЕООД, Софија	1,408	531
Кнауф Братислава	624	1,495
Кнауф Белшатоу	4,062	3,251
Кнауф ДООЕЛ Скопје	22,164	23,506
Кнауф Гипсопиа АБЕЕ	-	-
Кнауф Геселшафт м.б.Х.	6,144	5,225
Кнауф Гипс Тбилиси	-	-
Кнауф ПФТ ГмбХ & ЦО КГ	164	145
Даногипс Шангај	-	3,097
СИА Кнауф	276	-
Кнауф Тирана	1,132	-
Кнауф Сп.з.о.о.	34	-
	96,779	75,804

в) Исплатени дивиденди - нето

	2023	2022
Кнауф ГмбХ Вајсенбах, Австрија	790,836	-
	790,836	-

г) Салда кои произлегуваат од трансакции со поврзани субјекти

Побарувања кои произлегуваат од продажба на трговски стоки и услуги	2023	2022
Кнауф ДООЕЛ Скопје	-	80,940
Кнауф ДОО, Земун	73,752	57,447
Кнауф ЕООД, Софија	28,411	27,202
Кнауф Белшатоу	6	351
Кнауф Сх.п.к., Тирана	780	780
Кнауф Гипсопиа АБЕЕ	344	16,190
Кнауф Пластерс ЦО Лтд,	33	33
Кнауф Гипс КГ	-	(2)
Кнауф Тунисие Систем САРЛ	19	20
Кнауф ГмбХ Вајсенбах, Австрија	2	2
Кнауф ди Кнауф СРЛ САС	5	5
Норгипс с.п.з.о.о.	2,713	2,952
Кнауф Сх.п.к., Приштина	2,358	2,356
Кнауф ДОО, Подгорица	6	6
Кнауф ДОО, Книн	670	1,477
	109,099	189,759

Кнауф Радика – АД Дебар

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2023 година

(Сите износи се изразени во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

20. Трансакции со поврзани субјекти (продолжува)

Обврски кои произлегуваат од набавка на материјали, трговски стоки и услуги и примени аванси	2023	2022
Кнауф ДООЕЛ Скопје	225,050	63,918
Кнауф Инжињеринг ГмБХ	2,139	2,134
Кнауф Гипс КГ, Ипхофен	3,722	1,230
Кнауф Информациони Услуги Ипхофен	2,942	798
Кнауф Интернационал Ипхофен	7,170	525
Кнауф ДОО Книн	529	577
Кнауф Бугарија ЕООД	-	531
Кнауф Братислава	-	82
Кнауф Белшатоу	920	530
Кнауф Сх.п.к., Тирана	1,534	402
Кнауф Геселшафт м.б.Х.	293	950
Кнауф Прага	27	1,431
Армстронг индустрии (Кина)	132	132
СИА Кнауф	272	-
ООО Кнауф Гипс	2,630	-
	241,505	73,240

Обврски по основ на дивиденди - нето	2023	2022
Кнауф ГмБХ Вајсенбах, Австрија	18,106	452,613
	18,280	452,613

21. Преземени и потенцијални обврски

(а) Договори за концесија

Друштвото има склучено петнаесет договори за концесија со Владата на Република Северна Македонија, претставувана од Министерство за економија, кои се однесуваат за детални геолошко истражување и активна експлоатација на минерална руда. Времетраењето на концесиите е од 10 до 30 години со можност за понатамошно продолжување за следните 20 до 30 години за пет договори за концесија кои датираат од октомври и декември 2013 година. По завршувањето на концесискиот период, Друштвото има обврска да го врати земјиштето во првобитната состојба, и да спроведе соодветни мерки за заштита на околината и водите. Раководството смета дека никакви материјални загуби нема да произлезат од потенцијалните обврски по основ на договорите за концесија и според тоа не е евидентирано резервирање во овие финансиски извештаи.

(б) Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2023 година не се евидентирани резервирања од потенцијални загуби по основ на судски спорови. Раководството на Друштвото, редовно ги анализира можните ризици од загуби по основ на тековните судски спорови во иднина.

(в) Долгорочни и краткорочни гаранции

Со состојба на 31 декември 2023 година, Друштвото има преземени обврски по денарски гаранции издадени од страна на неколку домашни банки во вкупен износ од 4,000 илјади денари (2022: 4,000 илјади денари).

22. Настани по датумот на известување

По денот на составување на овие финансиски извештаи на Друштвото, не се случиле други значајни настани кои треба да бидат обелоденети.